

Inbjudan till Mykologiveckan 2019

<http://www.vbsk>.

Ett typiskt platåberg med sina kalkrika sluttningar.

Platåbergslandskapet

Platåbergen i Västergötland består av sedimentära bergarter, som avlagrats under 130 miljoner år under tidsperioderna kambrium, ordovicium och silur. Under Perm trängde magma upp ur sprickor i bergen och täckte de sedimentära bergarterna med ett diabastäcke.

Diabasen har sedan skyddat de underliggande lagren mot erosion och givit bergen deras nuvarande tillplattade utseende.

I gamla Skaraborgs län finns 14 platåberg. Det största är Billingen. De andra bergen är Borgundaberget, Brunnhemsberget, Gerumsberget, östra delen av Hunneberg, Kinnekulle, Lugnåsberget, Myggeberget, Mösseberg, Plantaberget, Tovaberget, Varvsberget och Ålleberg. I gamla Älvsborgs län ligger det 15:e platåberget, Halleberg och västra halvan av Hunneberg. Lagerföljden i dessa berg är följande, längst ner finns urberget, sedan kommer sandsten, alunskiffer, kalksten, lerskiffer och längst upp ligger diabasen (trapp).

En minnesramsa för lagerföljden är USA Klockan Tre.

Natur i gamla Skaraborgs län

Här nedan beskrivs några miljöer, som finns i katalogen, som ni får när ni kommer till Flämslätt. Vi kommer troligen att besöka flertalet av dessa miljöer under mykologiveckan.

Naturbetesmarker

Runt våra platåberg finns flera hundra naturliga betesmarker. Få områden i Sverige lär kunna mäta sig med mängden av betesmarker, som vi har här. Falköpings kommun, är en av Sveriges kotätaste kommuner. I naturbetesmarkerna finns en rik flora med arter som darrgräs, gullviva, stor blålocka, Jungfru Marie nycklar, kattfot, nattviol, slättergubbe, smörbollor och sommarfibbla. I området finns också några kalkrika betesmarker. I dessa växer ofta flera olika orkidéer. Svampfloran i betesmarkerna varierar, men i många finns åtskilliga arter med vaxskivlingar och andra ängsvampar. I Borgunda ängar har mer än 30 olika vaxskivlingsarter påträffats. Detta är givetvis ett objekt under svampveckan, om nu bara det blir tillräckligt med regn till dess.

Stäppartade torrängar

En särskild typ av betesmarker, som finns i vårt län, är stäppartade torrängar. De finns i ett bälte strax söder om Billingen och söderut ner på Falbygden.

Dessa marker har en mycket rik flora med arter som backsippa, backruta, backsmörblomma, fältvädd, getrams och trollsmultron. Men här finns också de mera exklusiva arterna drakblomma och smalbladig lungört. På tre torrängar växer också det sällsynta fjädergräset.

Svampfloran i dessa marker är inte särskilt artrik, men här finns en del mycket sällsynta, jordstjärnor, rök- och äggsvampar.

Alvarmarker

En annan typ av marker, som vi har ganska rikligt av i vår del av länet, är betade alvarmarker.

Sådana finns på Högsböla ängar på Billingen. Stora alvarmarker finns också i två socknar väster om Plantaberget, nämligen Högstena och Dala. Här finns flera 100 ha alvarmarker.

Men de största alvarmarkerna finns på Kinnekulle, mest norr och söder om Österplana kyrka.

Kärlväxtfloran på dessa alvarmarker är rik med arter som blodnäva, krissla, kungsmynta och Sankt Pers nycklar. På Kinnekulles alvarmarker påträffas 1000-tals Sankt Pers nycklar, men här hittar man även den sällsynta kalknarven, som bara finns här och på Gotland i hela världen.

Svampfloran är ganska artfattig p.g.a. tunt jordtäckte, men där det är tjockare finns ofta en mer artrik svampflora, med arter som skogsvaxskivlingar, soppar och spindelaskivlingar.

Ekhagar med grova ekar

I länet finns många ekhagar. De flesta ligger på kalkfattig mark, t.ex. den mer än 100 ha stora Brunnsbo äng. På några ställen finns ekhagar på rikare marker bland annat på Kinnekulle.

Floran i ekhagar varierar beroende på kalktillgången. Men för det mesta är den ganska artfattig.

Svampfloran däremot, brukar vara artrik med framför allt många kremlor och soppar.

Kalkbarrskogar

Kalkbarrskogar finns framför allt på Billingens västsluttning i trakten av Lerdala och i Drottningkullens NR i Valle. På Kinnekulle finns också ganska många kalkbarrskogar.

Dessa ingår i regel i naturreservat som Eriksberg och den så kallade Vandrarhemskogen på västsidan.

En annan typ av kalkbarrskogar finns kring Bölets ängar i Karlsborgs kommun.

Här är berggrunden basisk och manganrik.

En (annan) speciell barrskog ligger vid Ekesbacke på Kinnekulle, där inslaget av lärk är stort.

Kärlväxtfloran i dessa skogar är rik på blåsippa och sårläka.

Svampfloran är oftast mycket rik med många musseroner, taggsvampar och rödlistade spindelaskivlingar

Naturskogar

På Billingen finns flera skyddade naturskogar. I det stora Sydbillingenreservatet finns i kanterna en del naturskogar. På nordbillingen finns ett stort skifte, där skogsbruk inte bedrivits på hundratals år. Det är den så kallade Sätunaskogen.

Dessa skogar ligger på kalkfattiga marker och kärlväxtfloran är ganska trivial.

Ur svampsynpunkt är marksvampfloran också ganska trivial, men oftast finns rikligt med död ved, som ger en stor rikedom av vedsvampar.

Sandtallskogar

På flera ställen, mest i den östra delen i vårt län, finns sandtallskogar. I dessa bedrivs ofta ett intensivt skogsbruk, men på några ställen finns fortfarande en del orörda tallskogar.

Kärlväxtfloran är artfattig, men på några ställen finns plattlumner, mosippa och ryl.

Svampfloran kan ibland vara rik på olika taggsvampar.

Ädellövskogar

Runt våra platåberg finns stora arealer med ädellövskogar. Dominerande trädslag i dessa är alm, ask, ek och lönn. Ibland kan inslaget av fågelbär eller lind vara stort.

De flesta av dessa skogar är idag skyddade som naturreservat eller har biotopskydd.

Dessa ädellövskogar har en artrik kärlväxtflora med arter som myskmadra, nästrot, rödblära, skogsbingel, storrams och vårärt. Ibland kan man påträffa guckusko i dessa ädellövskogar.

Svampfloran kan vara mycket artrik med bland annat många spindelskivlingsarter.

Ek-hassellundar

En speciell typ av ädellövskog är ek-hassellundar.

Kärlväxtfloran i ek-hassellundar påminner om den i de andra ädellövskogarna.

I kalkrika marker växer rikligt med blåsippor, men här finns också myskmadra, nästrot, rödblära, storrams och vårärt.

Sådana ek-hassellundar är mycket artrika med en stor mängd rödlistade svampar.

Ligger de dessutom på kalkrika marker finns där många fina miljöer för svamp.

Triviallövskogar

Triviallövskogar finns lite här och där i området. En av dessa ligger på Borgundaberget, som nyligen blivit naturreservat. Här finns ca 50 ha triviallövskog.

Kärlväxtfloran är ofta artfattig, men vedsvampsfloran är mycket rik. I detta område har påträffats 75 olika tickarter. Triviallövskogar finns också bland annat kring Drottningkullen i Valle.

Bäckraviner

En särskild typ av lövskogar finns i några bäckraviner.

Här växer i regel glasbjörk, klibbal och på lite torrare marker, asp och sälg.

Bland kärlväxterna, som finns i denna miljö, växer gullpudra, ormbär, stinksyska och strutbräken.

I några av dessa förekommer rikligt med död ved och bäckraviner kan ofta vara bra vedsvampslokaler.

En särskild fin bäckravin finns i Sörbodalen nära Lundsbrunn i Götene kommun.

Boskogar

I länet förekommer inga naturliga boskogar, men på några ställen finns för länge sedan planterade bokar, t ex vid Ekedalen utanför Tidaholm och Surö boskog vid Sjötorp i Mariestads kommun. Rikligt med bok finns också i naturreservatet Garparör på Billingens östsluttning. Vid gården Ingasäter, växer också många mycket grova bokar och bland dem finns Sveriges grövsta bok. Boskogarna har i regel en fattig kärlväxtflora med arter som ljung och olika ris.

Svampfloran är däremot ganska artrik, med många arter som bildar mykorrhiza med bok.

Parker

Parkmiljöer kan ofta vara intressanta miljöer för svampletare. Detta särskilt om inte gräsmattorna klipps alltför ofta. I dessa miljöer växer ofta gamla och grova lövträd av många olika arter. Ibland kan där även finnas tallar.

Kärlväxtfloran i parkerna är ofta mycket trivial, men en del arter kan påträffas i partier som inte klipps varje vecka.

Svampfloran är ofta rik på kremlor och riskor, och på äldre träd finns också många tickor.

Rikkärr/Kalkfuktängar

Kring våra platåberg finns många rikkärr och kalkfuktängar.

Dessa har en mycket rik flora med arter som t ex majviva och rikligt med orkidéer.

Ur svampsynpunkt är de däremot ganska artfattiga, men de arter som hittas där, är ofta mycket sällsynta, som t ex många rödskivlingsarter.

Slutord

Det är långt ifrån säkert, att vi kommer att besöka alla dessa naturtyper under mykologiveckan. Det får väderleken avgöra. Betesmarker är ofta den miljö som är mest känslig, men vi får väl hoppas, att det blir ett bra år även för denna miljö.

Västgötabergens Svampklubb hälsar er hjärtligt välkomna till Mykologiveckan på Flämslätt den 15-22 september. Hoppas vi ses där!

Kurt-Anders Johansson

Ordförande Västgötabergens Svampklubb

Lite praktiska saker

- Tider: Ankomst under söndagen den 15 sept.
Arbetslokalen är disponibel från 13.00 och boendet från 15.00.
Välkomstmiddag och info c:a kl. 18.00 – 19.00
Avresa lördagen. 21 sept. kl. 10.00 (efter frukost)
- Plats: All verksamt med boende, kost och arbetslokaler är koncentrerat till **Flämslätt Kurs- och Stiftsgård**.
Bra information hittar ni på <http://flamslatt.se/>
- Kursledare: Förhandlingar pågår.
- Anmälan: Anmälan sker till: borje.h@bredband2.com
Anmälan ska omfatta namn, adress, tel.nr. och e-postadress.
- GDPR: ***Den som motsätter sig att ovanstående personuppgifter inte får tas med i deltagarlistan, anger detta vid anmälan!***
- Deltagaravgift: Deltagaravgiften, 1 500:- insätts på Bg 646-9670 eller Swish 123 453 27 01.
Deltagaravgiften ska vara inbetald senast måndagen 3 juni.
Vid ev. återbud och återbetalning av anmälningsavgift så bör detta ske före fredagen 26 juli.
- Begränsningar: Deltagarantalet är av praktiska skäl begränsat till 60 st!
- Gallring: Vid eventuell gallring så gäller tid för inbetald deltagaravgift. Först till kvarn...
- Boende och kost: Samtliga deltagare ombesörjer själv sitt boende och kost.
Tel. 0511-304 40 eller via deras hemsida. <http://flamslatt.se/boende/>
Tala om att du är deltagare i Mykologiveckan!
- Boendialternativ:
Hotellrum, enkelrum med dusch och wc	720:-/dag
Hotellrum, dubbelrum, med dusch och wc	940:-/dag
Enkelrum Vandrarhem	320:-/dag
Dubbelrum Vandrarhem	280:-/pers.&dag
Fyrbäddars Vandrarhem	220:-/pers.&dag
- I alla boendialternativ så ingår frukostbuffé.
Detta innebär att ingen matlagning förekommer i vandrarhemmen, mer än kaffekokning t.ex.*
- Rekommendation: Ni som t.ex. är två, tre eller fyra kompisar och tänker bo ihop så försök prata ihop er när ni beställer boende. Då underlättar ni för Flämslätt Kurs- och Stiftsgård!
- Matkostnader: Totalkostnad för den som väljer all kost under hela vistelsen. 1 610:-tot.

Här ingår
Lunchpaket
EMK (Eftermiddagskaffe)
Middag
Kvällsfika
Middag vid ankomstdagen ingår i anmälningavgiften!

Förtydligande: Allt förutom deltagaravgiften betalas till Flämslätt Kurs- och Stiftsgård

Övrig info: I arbetslokalen finns bord, projektor med duk och en avskild vrå för våra dokumenterare. Plats för mikroskop finns för samtliga deltagare. All info och resultat från våra exkursioner sker i denna lokal. Resor till och från exkursionsområdena ordnas genom samåkning. Dom som reser med tåg så ombesörjer vi transport från Skövde till Flämslätt och vice versa. Meddela i god tid till borje.h@bredband2.com eller 0708 94 69 86.

Kontakter

Kurt-Anders Johansson
Ordf. och eventansvarig
Tel. 0706 30 17 36

Rolf-Göran Carlsson
Ansvarig svampfynden mm.
Tel. 0705 71 34 35

Börje H Fagerlind
Kassör och anmälan
borje.h@bredband2.com
eller 0708 94 69 86

Studie
främjandet

Vår samarbetspartner

Hemsida:
<http://www.vbsk.se>

Västgötabergets Svampklubb
c/o Börje H Fagerlind
Valtorp Junkergården 10
521 96 Falköping